

Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасні особливості формування і управління інноваційним потенціалом регіонального розвитку туризму та рекреації із залученням молодіжного ресурсу». Тернопіль. 15-17 жовтня 2015 року

УДК 338.482:06

Коростіль О.І., Побігун О.В.

Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу, Україна

АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ ЮНАЦЬКО-МОЛОДІЖНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ ТУРИСТИЧНОГО СПРЯМУВАННЯ В КАРПАТСЬКОМУ РЕГІОНІ

Korostil O.I., Pobigun O.V., PhD., Assoc. Prof.

ANALYSIS OF ACTIVITIES OF YOUTH ORGANIZATIONS ORIENTED ON TOURISM IN CARPATHIAN REGION

На популяризацію туризму серед молоді, підтримку молодіжних ініціатив у туристичній сфері, розвиток інфраструктури молодіжного туризму в Україні спрямована діяльність туристичних молодіжних організацій. Молодіжний туризм становить важливу складову галузей охорони здоров'я, фізичної культури, є засобом духовного, культурного і соціального розвитку особистості[1].

Нами здійснено аналіз діяльності юнацько-молодіжних організацій на території Карпатського регіону, а саме Івано-Франківської, Львівської, Закарпатської та Чернівецької областей.

В Карпатському регіоні здійснюють свою діяльність наступні юнацько-молодіжні громадські організації: Всеукраїнська молодіжна організація "СВІМ", ПЛАСТ-національна скаутська організація України, "Всеукраїнська молодіжна хостел-асоціація", "Всеукраїнська молодіжна туристична асоціація", Голопристанська районна молодіжна туристична організація "Сонце" - діяльність яких поширюється на територію всієї України; Львівська громадська молодіжна туристична організація "Обрій" (Карпатський регіон), Регіональне молодіжне об'єднання «Екосфера» (Закарпатська область).

Відповідно громадські молодіжні організації туристичного спрямування виконують такі функції:

- оздоровча (використання природних об'єктів з метою позитивного впливу на організм);
- виховна (формування таких рис характеру, як воля, витримка, самостійність, рішучість і готовність прийти на допомогу; патріотичне виховання; залучення до культурних цінностей, традицій народу; формування здорового способу життя тощо);
- освітньо-пізнавальна (ознайомлення з країною, національною культурою; розширення і поглиблення знань з ботаніки, зоології, географії, геології, метеорології, астрономії, історії, культури та ін.)[2].

Всеукраїнська молодіжна організація СВІМ заснована у 2001 році Назаром Думою. Громадська організація (ГО) СВІМ є недержавна неприбуткова організація. Головна мета її діяльності формування досконалого молодого потенціалу для побудови і розвитку сильної незалежної держави. Виховання підлітків в дусі патріотизму. Організація свімерів – це спілка людей, що згуртовані спільними ідеалами, а саме: незмінне слідування вченню своєї християнської віри; дотримання національних традицій свого народу; любов до своєї родини, повага до свімерського побратимства; перемога над недосконалістю завдяки всебічному і цілісному розвитку інтелектуальних, психофізичних і духовних сил свого організму. Організація свімерів має свою символіку, гасло, структуру, правила взаємостосунків, програму досягнення поставленої мети та впровадження у життя своїх ідеалів. Основною діяльністю організації є: проведення серед школярів, учнівської молоді та студентів військово-спортивних змагань, військово-патріотичних сюжетних ігор, проведення туристичних походів, вишкільних таборів, гірських рейдів, які супроводжуються сучасними

екстремальними рольовими іграми з військово-патріотичною тематикою. В організації діють молодіжні гуртки: майбутніх журналістів та репортерів; воєнізованого моделювання та дизайну; молодіжної кінематографії та спортивні секції. Генеральний штаб організації свімерів знаходиться у м. Львові, сфера діяльності поширюється на східні та західні регіони України. В побратимстві понад 400 осіб, серед яких учні, студенти. Партнери ГО СВІМ: ВМО «Нові ініціативи молоді», Львівська обласна асоціація «Сіндокан», відділ роботи з молоддю, управління культури Львівської міської ради, служба у справах неповнолітніх Львівської обласної держадміністрації. Основними здобутками організації є створення осередків у східних регіонах України та залучення до діяльності великої кількості юнаків та юнок. Головні плани діяльності організації на майбутнє: розширювати напрямки молодіжної журналістики, кінематографії, декоративного мистецтва, туризму. Створювати різні спрямування, які сприяють фізичному, інтелектуальному, духовному розвитку молоді [3].

Львівську молодіжну громадську туристичну організацію «Обрій» засновано у грудні 2004 року Олександром Лабінським, Андрієм Тебінкою, Володимиром Рябим, Литвином Ростиславом. ГО «Обрій» є незалежною добровільною і неприбутковою організацією. Головна мета діяльності є підтримка вітчизняного туризму, як галузі економіки; розвиток міжнародного туризму та покращення іміджу України на світовій арені; розвиток потенціалу українського села і сільського туризму; підтримка українських туристичних фірм; формування у студентів сучасних прогресивних поглядів на туризм та фахових навиків у молодих осіб, що прагнуть працювати у сфері туризму. Своїх цілей вони досягають через проведення круглих столів, семінарів, конференцій, та інших громадських заходів, що підвищують імідж української галузі туризму серед молоді. А також, проводять виїзні заходи: табори, мандрівки, розроблення нових маршрутів. Набуті навички і досвід є незамінними у підготовці кадрів для фірм, що займаються туризмом. Керівництво ЛМГТО «Обрій» знаходиться у Львові, на даний момент нараховує 20 діючих членів, як правило, студенти та аспіранти вузів Львова.

Національна скаутська організація України «Пласт» — національна скаутська організація України, мета якої сприяти всебічному патріотичному самовихованню української молоді на засадах християнської моралі, на свідомих, відповідальних та повноцінних громадян місцевої, національної та світової спільнот, і на провідників українського суспільства.

Дата заснування «Пласту» — осінь 1911 р. Перша пластова присяга відбулася 12 квітня 1912 р., попри те, що насправді пластові гуртки створено незалежно один від одного Іваном Чмолю, Олександром Тисовським та Петром Франком. Згодом оформився Організаційний пластовий комітет у 1913 р., який об'єднав розрізнені пластові гуртки в масштабну крайову організацію.

Пластуни відзначилися тим, що брали активну участь у розбудові та захисті своєї держави, були активними учасниками визвольного руху та війн за незалежність УНР та ЗУНР. Нині «Пласт» — найбільша та найстаріша українська скаутська організація[1], яка діє у багатьох країнах світу (США, Аргентина, Канада) та об'єднує пластунів України й української діаспори. В Україні кількість пластунів становить 6000 осіб. Діє організація у 24 регіонах України [4].

Регіональне молодіжне об'єднання "Екосфера". Діяльність цього регіонального молодіжного об'єднання, створеного у 1999 р., поширюється на Закарпатську область, однак окремі проекти охоплюють Карпатський єврорегіон (Закарпатська, Львівська, Івано-Франківська, Чернівецька області, Словаччина, Угорщина, Польща, Румунія) і всю Україну.

Основна мета організації - координування зусиль молоді для вивчення та

охорони навколишнього середовища, задоволення і захисту своїх соціальних, економічних, творчих, духовних та інших спільних інтересів. ГМО "Екосфера" здійснює роботу в декількох напрямках:

- 1) еколого-просвітницький (екоосвіта та виховання учнівської молоді, проведення екозаходів, розвиток екожурналістики, ековидання, екотуризм);
- 2) науково-дослідницький (громадський екомоніторинг та екоекспертиза, проекти зі збереження біорізноманіття краю, вивчення і збереження річкових, водно-болотних та лісових екосистем);
- 3) урбоекологічний (реалізація проектів у галузі урбоекології; організація всеукраїнських семінарів з розв'язання екологічних проблем міста, енергозбереження та управління відходами);
- 4) природоохоронна адвокатура (представлення екологічних інтересів громади, захист їхніх екологічних прав)[5].

Також, молодіжний туристичний рух представлений всеукраїнськими та регіональними громадськими організаціями:

ВМГО "Всеукраїнська молодіжна хостел-асоціація". Створена у 2003 р. Входить до Міжнародної федерації молодіжних хостелів. Асоціація покликана сприяти розвитку міжнародного молодіжного співробітництва (хостел-руху) в Україні. Реалізація цієї мети передбачає роботу в різних напрямках: створення мережі хостелів в Україні, мережного бюро молодіжного туризму; створення і розвиток інфраструктури у сфері молодіжного туризму; популяризація внутрішнього і в'їзного молодіжного туризму; забезпечення туристів гуртожитками й іншими приміщеннями; участь у культурних і спортивних міжнародних заходах, розширення культурних і суспільних зв'язків молоді, що проживає в різних регіонах України і за кордоном; підтримка волонтерської роботи; формування позитивного іміджу України в іноземців, розвиток молодіжних контактів, культурних і гуманітарних зв'язків між молоддю всіх країн.

Серед важливих заходів організації є проведення Всеукраїнського молодіжного туристичного фестивалю "Дивосвіт" та реалізація програми "Обмін досвідом у розвитку хостел-мережі між Польщею, іншими країнами ЄС та Україною в рамках підготовки до Євро-2012".

МГО "Всеукраїнська молодіжна туристична асоціація". У своїй діяльності вона орієнтується на здійснення молодіжних ініціатив у туристичній сфері, розвиток інфраструктури молодіжного туризму в Україні, надання рекомендацій із підтримки молодіжного туризму виконавчою і законодавчою владою, просування українського молодіжного туристичного продукту в країні і за її межами та ін.

Працюючи в цих напрямках, асоціація виконує постійні програми: "Навчальна лабораторія "Туристична фірма", "Молодіжний туризм України - єднання та євроінтеграція", "Соціальний туризм: європейська якість без перешкод та обмежень", "Міжнародні молодіжні літні табори". У 2008-2009 рр. було реалізовано проекти "Всеукраїнський молодіжний туристичний інфоцентр", "Студентська туристична лабораторія", "Розповсюдження ідей толерантності через молодіжний туризм", "Євро-хостел", "ВАНДА".

Голопристанська районна молодіжна туристична організація "Сонце". Основною метою діяльності цієї регіональної МГО є задоволення та захист законних соціальних, спортивних та інших спільних інтересів своїх членів та розвиток туризму в Голопристанському районі Херсонської області. Проте, діяльність даної організації активно поширює свою діяльність і на територію Карпатського регіону. Основні завдання МГО "Сонце" охоплюють: організація дозвілля та активного відпочинку молоді; розширення і поглиблення знань з історії краю; посилення ролі туризму й вивчення історії південного краю України у всебічному гармонійному розвитку

особистості; зміцнення здоров'я; формування здорового способу життя. Зміст діяльності організації розкривають реалізовані нею проекти: "Велотур пам'ятками Галичини" (популяризація велотуризму серед студентства; поєднання туризму з культурним пізнанням краю; підвищення рівня фізичної культури і спортивної підготовки молоді); "Тритижневий волонтерський табір для молоді у Польщі "Урочища прикордоння"" (впорядкування та облік занепадаючих православних і євангельських кладовищ на території польсько-українсько-білоруського прикордоння) [6].

Найактивнішими молодіжними організаціями на території Карпатського регіону є Національна скаутська організація України «Пласт» та "Всеукраїнська молодіжна туристична асоціація".

Таким чином, юнацько-молодіжні організації Карпатського регіону сприяють комплексному самовихованню особистості, спрямовану на формування національно-патріотичних почуттів юнацтва, розвитку їх фізичних якостей, духовності, моральних цінностей тощо. Універсальними завданнями в системі юнацько-молодіжного виховання є мандрівництво і таборування. Забезпечуючи "злиття" особи з природою, вони сприяли вдосконаленню й перевірці знань, умінь і навичок зі всіх сфер пластування, формували почуття колективізму, виконували важливі пізнавальні й морально естетичні функції. Кристалізувалася унікальна філософія мандрівництва і таборування, вдосконалювалися організаційно-методичні засади їх практичної реалізації.

Дослідження свідчать про те, що молодіжне середовище – це не просто соціальне явище, воно, як мінімум, складається з організованої об'єднаної та неформально самоорганізованої молоді, "молодіжної субкультури", які взаємно доповнюються.

Перелік посилань

1 Молодіжні громадські організації [Електронний ресурс]: Молодіжні організації. – Режим доступу- [https://uk.wikipedia.org/Молодіжні організації](https://uk.wikipedia.org/Молодіжні_організації)

2 Молодіжні організації [Електронний ресурс]: Львівська молодіжна організація «Обрій» – Режим доступу – <http://www.lvivmto.narod.ru/>

3 Всеукраїнська молодіжна організація СВІМ [Електронний ресурс]: Молодіжні організації.–Режим доступу–http://city-dm.lviv.ua/portal/images/_ngo/ngo1/104._SVIM.pdf

4 Молодіжні організації [Електронний ресурс]: Скаутська організація «Пласт» – Режим доступу – <http://www.plast.org.ua/>

5 Молодіжно-екологічне об'єднання «Екосфера»[Електронний ресурс]: Молодіжні організації– Режим доступу http://tourlib.net/statti_ukr/chmil.htmhttp://allref.com.ua/uk/skachaty/Molodijne_ekologichne_obyednannya_%C2%ABEkosfera%C2%BB

6 Екологічно-туристичні молодіжні організації [Електронний ресурс]: Молодіжні організації– Режим доступу http://pidruchniki.com/11640401/sotsiologiya/ekologichni_molodizhni_organizatsiyi